

A Fővárosi Ítéletábra a dr. Józsa Edina (címe) ügyvéd által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek a dr. Németh L. Zsolt (címe) ügyvéd által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2013. október 15. napján kelt 68.P.22.298/2012/8. számú ítélete ellen a felperes részéről 9. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését részben megváltoztatja, és azt is megállapítja, hogy az alperes a felperes jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát azon valótlan állítással is megsértette, miszerint „... jegyzőkönyvbe mondta: elismeri, hogy a jogerős bírósági döntéssel betiltott társadalmi szervezet egyenruháját viselte.”

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 32.000 (Harminckétezer) forint, az alperest, hogy 16.000 (Tizenhatezer) forint fellebbezési illetéket fizessen meg a Magyar Államnak külön felhívásra.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes a jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát megsértette a ... című napilap ...-án megjelent számában, valamint az általa üzemeltetett ... oldalon a „...” című cikkben írt alábbi valótlan állításával:

1. „felperes neve ...ismét a betiltott Magyar Gárda egyenruhájában jelent meg az ülésteremben. A ... ezúttal nem volt olyan bátor, hogy lemondjon mentelmi jogáról...”
2. „A ... a tavaszi ülészak nyitó napján számos közjogi méltóság - így Kövér László házelnök, Orbán Viktor kormányfő és Schmitt Pál államfő - jelenlétében követett el szabálysértést.”
3. „... jegyzőkönyvbe mondta: elismeri, hogy a jogerős bírósági döntéssel betiltott társadalmi szervezet egyenruháját viselte.”
4. „... nem először lépett ugyanabba a folyóba...Ezúttal ... nem mondott le a mentelmi jogáról...”
5. „felperes neve retorzió nélkül követhette el a jogsértést.”

Kérte az alperes eltiltását a további jogsértésektől, kötelezését elégtételadásként arra, hogy az ítélet rendelkező részét saját költségén jelentesse meg a ... című napilapban, illetve a ... internetes oldalon a sérelmezett cikkel azonos helyen és betűszedéssel, valamint marasztalását 1.000.000 forint nem

vagyoni kártérítés és annak a napjától számított törvényes mértékű késedelmi kamatai megfizetésében.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes azzal, hogy a kiadásában megjelenő ... című napilap ...-án megjelent lapszámának 12. oldalán és az általa üzemeltetett ... oldalon „...” című cikkben valótlanul állította azt, hogy a ... a tavaszi ülésszak nyitónapján számos közjogi méltóság - így Kövér László házelnök, Orbán Viktor kormányfő és Schmidt Pál államfő - jelenlétében követett el szabálysértést, megsértette a felperes jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát.

Az alperest eltiltotta a további jogsértéstől, egyúttal kötelezte arra, hogy elégtételadásként az ítélet jogerőre emelkedését követő 3 (azaz három) napon belül saját költségén a ... című napilapban, illetőleg a ... internetes oldalon tegye közzé az ítéletnek a jogsértést megállapító rendelkezését, a sérelmezett cikkel azonos helyen és betűszedéssel.

Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 38.100 forint perköltséget.

A felperest 50.000 forint, az alperest 40.000 forint eljárási illeték megfizetésére kötelezte az államnak külön felhívásra.

Határozatának indokolásában a Ptk. 75. § (1) bekezdésében, 78. § (1)-(2) bekezdésében; az Alaptörvény IX. cikkének (1) bekezdésében; az Alkotmánybíróság 36/1994. (VI. 24.) AB számú határozatában; a PK 12. számú állásfoglalás II. és III. pontjában foglaltakat idézte.

Kifejtette, hogy a politikai közszereplést vállaló személyek esetén a véleménynyilvánítással, kritikával szemben fokozott türelem tanúsítása várható el, miután a közügyek vitathatósága, a különböző politikai nézetek ütköztetése olyan fontos közérdek, amelynek körében felfokozott, személyeskedő, túlzó hangvételű nézetek is teret kaphatnak, azonban személyhez fűződő jogot nem sérthetnek.

A kereset tárgyát képező, az 1. pontban megjelölt mondat vonatkozásában megállapította, hogy az írás tényállítást tesz arra vonatkozóan, miszerint a felperes a Magyar Gárda egyenruháját viselte. Ez az állítás azonban a valóságnak teljes mértékben nem felelt meg, a felperes ugyanis nem viselte az egyenruha minden egyes darabját, hanem csak annak mellényét, illetve egy a gárdamellényre nagyon hasonló ruhadarabot. Úgy ítélte meg, hogy ezen cikkbeli közlés a perbeli esetben - a felperes magatartásával összefüggésben - nem hordoz sértő tartalmat. Elfogadta az alperes védekezését abban a vonatkozásban, hogy a felperes saját maga, szánt szándékkal teremtette meg annak alapját, hogy róla - látva őt a parlamenti ülésen - bárki azt gondolja, hogy a Magyar Gárda egyenruhájában jelent meg. A kifogásolt második mondatbeli közlés egyértelműen véleménynyilvánítás, a cikkíró bírálata a felperesről politikai kicsengéssel. A felperesnek, mint a politikai közéletben résztvevő politikai párt elnökének ezt el kell tűrnie.

A keresetben kifogásolt 2. és 3. mondat vonatkozásában figyelembe vette, hogy korábban már sajtóhelyreigazítási perben hozott jogerős ítélet megállapította azt, hogy az alperes a perbeli cikkben valótlanul állította azt, miszerint a felperes az Országgyűlés tavaszi időszakának nyitó napján, közjogi méltóságok jelenlétében szabálysértést követett el, valamint azt is, hogy a felperes jegyzőkönyvben ismerte el, hogy jogerős bírósági döntéssel betiltott társadalmi szervezet egyenruháját viselte. Az alperes jelen perben sem igazolta azt, hogy vonatkozó tényközlései megfelelnek a valóságnak, mindössze arra hivatkozott, hogy a cikk csupán eszmefuttatást tartalmaz arra nézve, hogy a felperes magatartása kimeríti-e a szabálysértési tényállás elemeit vagy

sem. Megállapította, hogy a cikk egyértelmű tényként közölte azt, hogy a felperes szabálysértést követett el. A tényközlés valóságtartalmát az alperes nem bizonyította, sőt maga is elismerte, hogy nem indult szabálysértési eljárás a felperessel szemben, ezért annak állítása, hogy a közjogi méltóságok előtt a felperes szabálysértést követett el, nem felel meg a valóságnak. A valótlan tényállítás a felperesre nézve sértőnek minősül, miután annak minden valóságálapot nélkülöző kijelentése, hogy egy parlamenti párt elnöke szabálysértést követett el, sérti a jóhírnévhez fűződő jogát.

Ezért e körben a Ptk. 84. § (1) bekezdés a), b) és c) pontja alapján alkalmazta a kért objektív jogkövetkezményeket.

Arra az álláspontra helyezkedett, hogy szintén valótlanul állította a perbeli írásban az alperes azt, mely szerint a felperes elismerte, hogy „a bírósági döntéssel betiltott társadalmi szervezet egyenruháját viselte”. Figyelemmel arra, hogy az Országgyűlés házbizottsági ülése nem nyilvános, ezért az ott elhangzottakról szó szerinti jegyzőkönyv nem készül, tényként fogadta el azt, hogy az Országgyűlés főtitkára teljes körűen hozta a bíróság tudomására a felperes által az ülésen elmondottakat. Erre figyelemmel mellőzte ... tanúkenti meghallgatására irányuló bizonyítási indítványt, tekintettel arra is, hogy az alperes maga sem ismerheti a házbizottsági ülésen elhangzottakat. Mindemellett arra a meggyőződésre jutott, hogy ezen valótlan tényállítás a perbeli esetben és az adott szituációval összefüggésben a felperesre nézve nem volt sértő. E körben a kereset tárgyát képező egyes első mondatnak a gárda egyenruha kifejezés használatával kapcsolatosan kifejtett indokaira utalt vissza.

A kereset tárgyát képező, 4. pontban kifogásolt mondatrészek közül az első mondat tekintetében azt állapította meg, hogy az alperes odaillő nyelvtani hasonlat használatával fejezte ki azon véleményét, mely szerint nem először tanúsította azt a magatartást a felperes, mint amit a Parlament ...-i ülésén is. Ezt az alperesi véleménynyilvánítást az elsőfokú bíróság nem találta sem túlzónak, sem bántó, sértő tartalmúnak. Annak kijelentése, miszerint ezúttal a felperes nem mondott le mentelmi jogáról, ugyancsak nem hordoz sértő tartalmat, mert a keresettel érintett sajtócikk egésze, hangvétele egységes. A felperessel, mint a ... elnökével szemben megfogalmazott politikai írás egészének hangvételébe a felperes által kifogásolt kijelentés beilleszkedik.

Az 5. kifogásolt mondat a napilapban megjelent cikkhez illusztrációként közölt fénykép aláírásaként jelent meg. Ezzel kapcsolatban az elsőfokú bíróság arra a meggyőződésre jutott, hogy ebben a mondatban az alperesi cikk a felperes parlamenti ülésen tanúsított magatartásáról alkotott bírálatát, értékítéletét fogalmazta meg, mintegy összegzőképpen. Tette mindezt annak alapján, hogy a cikkben megszólaltatott több politikust, leköszölte véleményüket, valamint ... jogszociológus álláspontját is a felperesi cselekedetet érintően. Kifejtette, hogy az olyan értékítélet, amely a közügyekre vonatkozó álláspontok ütközésének ad hangot, a véleménynyilvánítás kategóriájába tartozóan is fokozott alkotmányos védelmet élvez, még abban az esetben is, ha túlzó és felfokozott hangvételű. A közéletben résztvevő személyeknek számolniuk kell azzal, hogy politikai ellenfeleik tevékenységüket kritikával illetik és erről a közvéleményt is tájékoztatják.

A nem vagyoni kártérítés megfizetésére irányuló kereset tárgyában a Ptk. 84. § (1) bekezdés e) pontja, a Ptk. 339. § (1) bekezdése, a 355. § (1) és (4) bekezdése alapján határozott. Figyelemmel volt arra, hogy a kereset tárgyává tett, öt pontba foglalt mondatbeli közlésekkel szemben csak egyetlen mondat tekintetében állapította meg a hírnévrontást. Nem mellőzte annak a ténynek az értékelését, hogy a felperes nem csupán közszereplő, hanem a politikai közélet radikális oldalán nyilvánul meg. Ezen túlmenően értékelte azokat a történéseket, amelyek megelőzték az alperesi

sajtcikk megjelenését. A kártérítési felelősség elemei fennállásának vizsgálata során arra a meggyőződésre jutott, hogy az alperesi újságcikk által kiváltott hatásoktól nem választhatók el azok a jóval erőteljesebb következmények, amelyeket a felperes cselekedete a politikai közéletben előidézett. Kifejtette, hogy **(tanú1)** és **(tanú2)** tanúk egybehangzóan akként nyilatkoztak, hogy nincs tudomásuk arról, hogy a felperesnek magyarázkodnia kellett volna, vagy őt - a házbizottsági ülés kivételével - számon kérték volna. **(tanú3)** tanú ugyan vallotta, hogy a felperest bántotta az, amit a cikkben leírtak, ugyanakkor a tanú vallomását elfogulatlan tanúvallomásként nem tudta értékelni. A kártérítési felelősség megállapítása körében azt is vizsgálta, hogy a jogsértés bekövetkeztében közrehatott-e a felperes felróható magatartása. Ennek során értékelte azt, hogy a felperes maga is számolt azzal, hogy abban az esetben, ha gárdamellényben jelenik meg a Parlament nyilvános ülésén, akkor alkalmat teremt és lehetőséget szolgáltat arra, hogy ezt a magatartását bárki jogsértésként értékelje. Utalt arra, hogy a nem vagyoni kárigény megalapozottságához nem elegendő csupán a hírnévrontás következtében előállt hátrányos körülményekre köztudomású tényként történő hivatkozás, a perbeli esetben a felperesnek bizonyítási kötelezettsége állt fenn. Ennek ellenére nem igazolta, hogy őt milyen súlyú, milyen mélységű hátrány érte a megállapított jogsértés következtében, így nem volt megállapítható, hogy az alperesi jogellenes magatartás eredményeként ingott meg oly mértéken a felperessel szemben meglévő közbizalom, ami megalapozta volna a nem vagyoni kártérítés iránti igényét.

A perköltségviselés tárgyában a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján határozott, figyelemmel a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet vonatkozó szabályaira, valamint a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 15. § (3) bekezdésében és a Pp. 136/A. § (2) bekezdésében foglalt szabályokra.

Az elsőfokú bíróság határozatával szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az első fokú ítélet megváltoztatását kérte akként, hogy a másodfokú bíróság állapítsa meg azt is, hogy az alperes a kereset tárgyává tett 1., 3. és 5. pontokban megjelölt mondatokban foglaltakkal is megsértette a jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogait. Kérte az alperes eltiltását a további jogsértésektől, valamint kötelezését 500.000 forint nem vagyoni kártérítés és annak a napjától számított késedelmi kamatai megfizetésére.

Fellebbezési álláspontja szerint az a kijelentés, miszerint a betiltott Magyar Gárda egyenruhájában jelent meg az ülésteremben, nem véleménynyilvánítás, hanem olyan tényállítás, amely valótlan tartalmú, továbbá személyére nézve sértő, bántó. Az alperes teljesen alaptalanul szabálysértés elkövetésével hozta összefüggésbe, olyannak állította be, mint aki szabálysértést követett el.

Tévedett az elsőfokú bíróság, amikor azon kijelentést, miszerint jegyzőkönyvbe mondta, hogy elismeri azt, hogy jogerős bírósági döntéssel betiltott társadalmi szervezet egyenruháját viselte, olyan valótlan tényállításnak tekintette, ami nem sértő tartalmú. A közlés azt a látszatot kelti, mintha a szabálysértés elkövetését ismerte volna el.

Ugyancsak valótlan és sértő tényállítás az, hogy az írás azt állítja, miszerint retorzió nélkül követhetett el jogsértést. Ezt a kijelentést a cikk egészének tartalmával összevetve az a jogi következtetés vonható le, hogy a sérelmezett kijelentés valótlan tény híresztelése, ami alkalmas a jóhírneve megsértésére.

Álláspontja szerint másról minden alap nélkül azt állítani nagy nyilvánosság előtt, hogy szabálysértést követett el, önmagában indokolatlan és sértő. Tagadta, hogy megfelelné a valóságnak az, miszerint szándéka arra irányult, hogy a parlamenti ülésen bárki azt gondolja személyéről, hogy a Magyar Gárda egyenruhájában jelent meg. ..., a parlamenti ülést megelőzően nem azt jelentette be,

hogy egyenruhában jelenik meg az országgyűlésen, hanem azt, hogy a gárdamellényhez hasonló fekete mellényt fog viselni.

Megítélése szerint a sérelmezett kijelentések nagy nyilvánosság előtti közzététele olyan súlyú jogsértés, melynek szankciójaként a Pp. 163. § (3) bekezdésének alkalmazásával, figyelemmel a vonatkozó következetes bírósági gyakorlatra is, nem mellőzhető a nem vagyoni kártérítés megítélése.

Az alperes által elkövetett jogsértés következtében személyét ért nem vagyoni hátrány bekövetkeztét a meghallgatott tanúk alátámasztották. A jóhírnév megsértésére alkalmas valótlan tényállításokat közszereplőként sem köteles eltűnni. A perben nincs relevanciája annak, hogy a politikai élet radikális oldalán nyilvánul meg, mindez egyébként is olyan politikai kérdés, mellyel a bíróság nem is foglalkozhat.

Hangsúlyozta, hogy felróható magatartást nem tanúsított, véleményét nyilvánította ki a mellény viselésével, nem számolt azzal, hogy ezt bárki jogsértésként értékeli. Még ha ez így is lett volna, az sem ad alapot arra, hogy az alperes jogsértő magatartást tanúsítson személyével szemben.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A fellebbezés kisebb részben alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság döntésében foglaltakkal túlnyomórészt egyetértett.

A felperes által sérelmezett, öt pontba szedett közlés tartalmát mérlegelve arra az álláspontra helyezkedett, hogy a 3.pontban megjelölt mondatban foglalt azon tényállítás, mely szerint „... jegyzőkönyvbe mondta: elismeri, hogy a jogerős bírósági döntéssel betiltott társadalmi szervezet egyenruháját viselte” olyan tényállítás, amelynek valóságtartalma nem nyert bizonyítást. A tanúként meghallgatott **(tanú2)** úgy nyilatkozott, hogy jól visszaemlékszik a házbizottsági ülésre, melyen a felperessel együtt vett részt. Határozottan állította, hogy ezen a házbizottsági ülésen a felperes nem mondott olyat, hogy gárdamellényt viselt volna a parlamenti ülésen.

A valótlanak bizonyult tényállítás a felperesre nézve sértő tartalmat hordoz. A felperes mindvégig vitatta, hogy egyáltalán szabálysértést követett volna el, ezért nem csak az elsőfokú bíróság által megállapított 2. mondathoz kapcsolódóan, hanem a fenti, a keresetben 3. közlésként megjelölt mondat vonatkozásában is helye volt a jogsértés megállapításának és az objektív jogkövetkezmények alkalmazásának.

A további, fellebbezéssel érintett közlések vonatkozásában a Fővárosi Ítéltábla osztotta az elsőfokú bíróság által kifejtett azon álláspontot, mely szerint az ott leírtak a jóhírnév megsértésére nem alkalmasak. E közlésekben az alperes az adott tényekből olyan következtetéseket vont le, melyek nem nélkülöztek minden alapot. Kétségtelen, hogy a felperes részéről tanúsított magatartás eltérő megítélést váltott ki, az ennek következtében kialakult vita során többen arra az álláspontra helyezkedtek, hogy a felperes szabálysértést követett el, míg mások úgy ítélték meg, hogy ilyen nem történt.

Az elsőfokú bíróság okszerű következtetésre jutott a felperes által igényelt szubjektív jogkövetkezmény elbírálása körében is és jogszerűen került sor a felperes nem vagyoni kárigényének az elutasítására. A perben nem volt megállapítható az, hogy azon kijelentésekkel okozati összefüggésben, melyek vonatkozásában a jogsértés megállapításra került, a felperest olyan

hátrány érte volna, ami indokoltta tenné ennek nem vagyoni kártérítéssel történő kompenzálását.

Helytállóan értékelte az elsőfokú bíróság azt is, hogy a jogvitában nem lehetett figyelmen kívül hagyni a felperes előzetes bejelentését, amikor is azt közölte, hogy a parlamenti ülésen gárdamellényben fog megjelenni. Éppen a ... történt bejelentése vezetett arra, hogy a parlamenti ülésen a sajtó a személye felé kiemelt érdeklődést tanúsított. Függetlenül attól, hogy a felperes a parlamenti ülésen ténylegesen nem a Magyar Gárda egyenruhájában, mellényében jelent meg, hanem ahhoz egy nagyban hasonlító öltözetben, a nem vagyoni kárigény elbírálása során értékelni volt szükséges annak tényét is, hogy a felperes által viselt öltözet pontosan azt a szellemiséget fejezte ki, amit ezzel a felperes szimbolizálni kívánt. Azok a személyek, akik a pártelnökkel és nézeteivel szimpatizálnak, ezt pozitívan, elismerésre méltó magatartásként értékelték, míg azok szemében, akik más politikai álláspontot képviselnek, a felperes ezen magatartása, viselkedése további bizalomcsökkenést, negatív megítélést nem eredményezhetett.

Minderre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság határozatát a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint részben, a rendelkező részben foglaltak szerint megváltoztatta, míg egyebekben helybenhagyta.

A fellebbezés túlnyomó részben nem vezetett eredményre, ennek megfelelően a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 81. § (1) bekezdése alapján döntött a másodfokú bíróság az állam által előlegezett jogorvoslati illeték viselése tárgyában, figyelemmel a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésének szabályára is.

A másodfokú eljárás során az alperes oldalán perköltség nem merült fel.

Budapest, 2015. január 22.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

Dr. Hercsik Zita s.k.
előadó bíró

. Kisbán Tamás s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő